

Tai-dami / ㄊㄞ ㄉㄢ

latinisatsioon: KNAB 2013

I. Konsonandimärgid

1	n	ka	13	ㄎ	chha	25	ㄋ	na	37	✓	ya
2	ㄐ	kā	14	ㄎ	chhā	26	ㄋ	nā	38	✓	yā
3	ㄏ	kha	15	ㄐ	sa	27	✓	ba	39	ㄣ	ra
4	ㄏ	khā	16	ㄎ	sā	28	ㄎ	bā	40	ㄣ	rā
5	ㄎ	xa	17	ㄣ	nya	29	✓	pa	41	ㄣ	la
6	ㄣ	xā	18	ㄣ	nyā	30	ㄎ	pā	42	ㄣ	lā
7	ㄣ	ga	19	ㄣ	da	31	ㄎ	pha	43	ㄣ	va
8	ㄣ	gā	20	ㄣ	dā	32	ㄎ	phā	44	ㄣ	vā
9	ㄎ	nga	21	ㄣ	ta	33	ㄎ	fa	45	ㄣ	ha
10	ㄣ	ngā	22	ㄣ	tā	34	ㄎ	fā	46	ㄣ	hā
11	ㄎ	cha	23	ㄣ	tha	35	ㄎ	ma	47	ㄣ	a
12	ㄣ	chā	24	ㄣ	thā	36	ㄎ	mā	48	ㄣ	ā

Märkus. Konsonandid, millele järgneb *ā*, kuuluvad kõrgesse järku, ülejäänud madalasse järku.

II. Vokaalimärgid (n märgib mis tahes konsonandimärki)

1	nɪ	aa	6	ㄣ	o	11	ㄎ	e	16	nㄎ	an
2	ㄎ	i	7	ㄎ	oa	12	ㄣ	au	17	ㄎ	am
3	ㄎ	ue	8	ㄎ	ia	13	nㄎ	ua			
4	ㄣ	u	9	ㄣ	uea	14	ㄣ	aue			
5	ㄣ	ae	10	ㄎ	oe	15	ㄎ	ai			

III. Toonimärgid

1	ㄎ	ˊ/ˆ	2	ㄎ	ˋ/ˊ
---	---	-----	---	---	-----

Hääldus

aa [a:], **ae** [ɛ], **aue** [aʊ], **ch** [tʃ], **ia** [iə], **ng** [ŋ], **ny** [ŋ]~[ɲ], **oa** [ɔ], **oe** [ə], **ua** [uə], **ue** [ʊ], **uea** [ʊə].

Tooni määravad algustähe järk ning olemasolu korral toonimärk. Latinisatsioonis on need kombineeritud ühte diakriitikusse vokaali peal.

<i>Algustäht</i>	<i>Toonimärgita</i>	<i>1. märk</i>	<i>2. märk</i>
<i>madal</i>	1. toon (a)	2. toon (á)	3. toon (à)
<i>kõrge</i>	4. toon (ā)	5. toon (â)	6. toon (ǎ)

Märkused

1. Tai-dami ehk musttai keelt (ໄຕ໊໊ *Tāi Dam*) kirjutatakse tai-vieti kirjas; kirja kasutavad veel tai-dooni (valgetai) ja tai-däängi (punatai) keel.
2. Tai-vieti kirjas sõnavahesid üldiselt ei ole, latinisatsioonis võib aga nime liigendada tähenduslikeks üksusteks. Erandlikku sõnavahet märgiks keskpunkt vastava sõna lõpus.

Allikad

1. *Tai Dam alphabet*. — Omniglot, <http://www.omniglot.com/writing/taidam.htm>, 2012-10-10.
2. *Tai Dam language*. — Wikipedia, en.wikipedia.org, 2012-10-10.